

چرا رسول خدا (ص) پس از « رزية الخميس » وصیت نامه اش را نوشت؟

پاسخ:

طبق روایاتی که شیعه و سنی نقل کرده اند، هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه وآله از مردم درخواست کرد تا قلم و دواتی بیاورند تا کتابی برای عموم بنویسد که مردم هرگز گمراه نشوند، خلیفه دوم مانع شد و پیام آور خدا را به هذیان گوئی متهم کرد.

اما چرا پس از خروج مردم و تا چند روز بعد از این قضیه، آن حضرت وصیت نامه را ننوشتند؟ شیعه و سنی نقل کرده اند که برخی از اصحاب که موافق نوشتن این وصیت نامه عمومی بودند، بعد از خروج اهانت کنندگان خدمت رسول خدا صلی الله علیه وآله عرض کردند که آیا کاغذ بیاوریم تا آن کتاب را بنویسید؟ رسول خدا در جواب فرمود: آیا بعد از این که این سخن را گفتید؟ یعنی بعد از آن که مرا متهم به هذیان گوئی کردید، بنویسم؟ در حقیقت حتی اگر رسول خدا این وصیت نامه را می نوشتند، باز هم گروه مخالف نمی پذیرفت و نوشتن وصیت نامه هیچ اثری نداشت؛ چرا که می گفتند پیامبر خدا این مطلب را در زمانی نوشته است که دچار هذیان گوئی شده بود و هذیان های او (چه در سخن و چه در نوشته) اعتبار ندارد.

شیخ مفید رضوان الله تعالی علیه در کتاب الإرشاد می نویسد:

فَلَمَّا أَفَاقَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ بَعْضُهُمْ أَلَا نَأْتِيكَ بِكَتِفٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَدَوَاةٍ؟ فَقَالَ: أَلَا بَعْدَ الَّذِي قُلْتُمْ؟ لَا وَ لَكِنِّي أُوصِيكُمْ بِأَهْلِ بَيْتِي خَيْرًا.

هنگامی که دوباره حال رسول خدا صلی الله علیه وآله بهتر شد، برخی گفتند آیا اجازه می دهید تا دوات و شانه حاضر نمائیم؟ آن حضرت فرمود: آیا بعد از این سخنی که گفتید؟ دوات و شانه بیاورید؛ ولی شما را سفارش می کنم که با اهل بیت به نیکی رفتار کنید.

الشیخ المفید، محمد بن محمد بن النعمان ابن المعلم أبي عبد الله العکبري البغدادي (متوفای 413 هـ)، الإرشاد في معرفة حجج الله علي العباد، ج 1، ص 184-185، تحقیق: مؤسسة آل البيت عليهم السلام لتحقيق التراث، ناشر: دار المفید للطباعة والنشر والتوزيع - بيروت - لبنان، الطبعة: الثانية، 1414 هـ - 1993 م.

و از علمای اهل سنت نیز، محمد بن سعد در الطبقات الکبری و شهاب الدین نویری در نهاية الأرب می نویسند:

عن ابن عباس قال: اشتكى النبي صلي الله عليه وسلم يوم الخميس فجعل - يعني بن عباس - يبكي ويقول: يوم الخميس وما يوم الخميس! اشتد بالنبي صلي الله عليه وسلم وجعه فقال: «أئتوني بدواة وصحيفة أكتب لكم كتابا لا تضلوا بعده أبدا». قال: فقال بعض من كان عنده: إن نبي الله ليهجر. قال: فقليل له: ألا نأتيك بما طلبت؟ قال: أوبعد ماذا؟ قال: فلم يدع به.

از ابن عباس نقل شده است که بیماری رسول خدا در روز پنجشنبه شدت بیشتری گرفت. ابن عباس همواره گریه می کرد و می گفت: روز پنجشنبه؛ چه روز پنجشنبه ای! هنگامی بیماری رسول خدا شدید شد؛ فرمود: دوات و صحیفه ای بیاورید تا کتابی برای شما بنویسم که بعد از آن هرگز گمراه نشوید. برخی از کسانی که حضور داشتند، گفتند: به درستی که پیامبر خدا هذیان می گوید. ابن عباس می گوید: برخی دیگر گفتند: آیا آن چه را خواسته ای بیاوریم؟ رسول خدا فرمود: آیا بعد از آن چه گفتید؟ پس آن ها منصرف شدند.

الزهري، محمد بن سعد بن منيع ابو عبد الله البصري (متوفای 230 هـ)، الطبقات الکبری، ج 2، ص 242، ناشر: دار صادر - بيروت؛

النويري، شهاب الدين أحمد بن عبد الوهاب (متوفاي733هـ)، نهاية الأرب في فنون الأدب، ج ١٨، ص ٢٤٥، تحقيق مفيد قمحية
وجماعة، ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت، الطبعة: الأولى، 1424هـ - 2004م.

بنابراین نسبت هذیان به پیامبر خدا، اصل مشروعیت گفتار و کردار و حتی عصمت آن حضرت را زیر سؤال برد؛ پس حتی
اگر این منشور وحدت امت را می نوشت بازهم اثری نداشت؛ بلکه ممکن بود همین نامه زمینه اختلاف دیگری را فراهم می
کرد و عده ای به طرفداری از نامه و مشروعیت آن با اهانت کنندگان به نزاع و درگیری می پرداختند و

موضوع: تاسیخ

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر (عج)